

Asia: VN/16052/2021

Kulttuurin tulevaisuustyöryhmän raportti

Lausunnonantajan lausunto

Miten työryhmän raportti onnistuu sanoittamaan ja viestimään kulttuurialan tilannetta ja kehittämishaasteita alan jälleenrakennuksen ja vahvistamisen tarve huomioiden?

Suomen Filmikamari ry kiittää mahdollisuudesta lausua kulttuurialan tulevaisuustyöryhmän ehdotuksista seuraavalle hallituskaudelle.

Kulttuurin ja taiteen tärkeys Suomelle ja suomalaisille on ymmärretty riittävän laajasti.

Raportin analyysi tilanteesta koronarajoitusten jälkeen on varsin oikea. Korona vei kulttuurialalta työpaikkoja ja toimeentuloa, turvaa sekä tulevaisuudenuskoa. Valtion kulttuuripoliitikalla on tärkeä tehtävä paikata näitä osin itse aiheutettuja vahinkoja.

Erytisen positiivista raportissa oli, että kaikkien toimenpide-ehdotusten yhteyteen on listattu sekä vastuutaho että rahoitustarve.

Mitkä raportin toimenpide-esityksistä ovat mielestänne kaikkein tärkeimmät ja kiireellisimmät toteuttaa (max 5)?

1. Lisätään kulttuurialan rahoitusta valtion talousarviossa ja valtion ja kuntien rahoituksen yhteisvaikutusta sekä kehitetään kannustimia yksityisen rahoituksen houkuttelemiseksi vahvistamaan kulttuurisektorin taloutta. - Kulttuurin rahoituksen nostaminen prosenttiin on tärkein tavoite.
2. Hallitus antaa vuonna 2023 alkavalla hallituskaudella eduskunnalle kulttuuripoliittisen selonteon.

3. Ratkaistaan kulttuurin ja luovien alojen edistämiseen liittyvät hallinnonalarajat ylittävät haasteet.

Miten voidaan mielestänne vaikuttaa siihen, että työryhmän viestit tulevat huomioiduiksi ja esitykset toteutetuiksi mahdollisimman hyvin seuraavalla hallituskaudella?

Tulevaisuustyöryhmän luettelemat toimenpide-ehdotukset täytyy kirjata mukaan hallitusohjelmaan ja pitää huolta siitä, että niistä vastaaville ministeriöille ja toimijoille varataan riittävä rahoitus toteuttaa toimenpide-ehdotukset.

Kulttuuripoliittisen selonteon tulee valmistua heti hallituskauden alkupuolella valtion kulttuuripoliittisen päätöksenteon käyttöön.

Lukukohtaiset kommentit

**Luku 1: Annamme kulttuurillemme sille kuuluvan arvostuksen.
Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Luovat alat ovat Suomelle tärkeitä sekä tiedon, kulttuurin, ilon ja elämysten tuottajina että merkittävänä työllistäjänä ja talouskasvun lähteenä.

Pidämme merkittävänä kulttuurialan profiilia kohentavana toimenpiteenä, että hallitus antaa vuonna 2023 alkavalla hallituskaudella eduskunnalle kulttuuripoliittisen selonteon ja ottaa siinä esityksen mukaisesti huomioon laajasti luovia aloja koskevat asiat ja niihin liittyvät toiminta- ja rahoitusvastuut.

Raportissa linjataan aivan oikein, että osana valtioneuvoston selonteon valmistelua on myös käsiteltävä koronapandemiasta saadut kokemukset ja ennakoitava erilaisia yllättäviä tulevia tilanteita ja riskejä. Lisäksi on tärkeää, että kulttuurialan toimijoille tarjotaan mahdollisuus osallistua selonteon valmisteluprosessiin.

**Luku 2: Kasvatamme hyvinvointiamme investoimalla kulttuuriin.
Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.**

Kannatamme tavoitetta, että taiteen ja kulttuurin rahoitus nostetaan yhteen prosenttiin kaikista valtion talousarvion menoista vuoteen 2027 mennessä.

Kuten raportissa todetaan, kulttuuriala on työvoimaintensiivinen ala, jonka positiiviset vaikutukset leviävät laajasti talouteen. Luovat alat tuottavat yhteensä noin 3,5 % BKT:stä ja työpaikoista. Tämä

osuus on suurempi kuin esimerkiksi metsäteollisuudella, elektroniikkateollisuudella tai majoitus- ja ravintola-alalla. Uskomme raportin laatineen työryhmän tavoin, että kulttuuriin kohdistettu julkinen tuki palautuu yhteiskunnalle verotuloina ja hyvinvointia edistävinä hyötyinä.

Pidämme erittäin tärkeänä työryhmän huomiota siitä, että kulttuurin julkinen rahoitus on hyödyllisintä silloin, kun se toimii vipuvartena, jonka myötä merkittäviin kulttuurihankkeisiin saadaan mukaan yksityistä rahoitusta. Elokuva-ala on kauttaaltaan hyvä esimerkki tästä

Luku 3: Tuemme tekijöitä ja vahvistamme samalla talouttamme.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Pidämme tärkeänä, että esityksen mukaisesti kehitetään kulttuurialan rahoitusinstrumentteja ja tukijärjestelmiä kulttuurialan työllisyyden parantamiseksi ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämiseksi, jotta mahdollistetaan muu muassa taide- ja kulttuurialojen tukemisen osana elinkeinopoliittisia palveluita ja tukia.

Pidämme myös tärkeänä, että vahvistetaan kulttuurialan osaamis pohjaa sekä kykyä vastata alan tulevaisuushaasteisiin kaikilla koulutuksen tasoilla.

Kulttuurialan koulutuksen tarvetta on syytä arvioida säännöllisesti. Esimerkiksi tällä hetkellä av-alalla on valtava pula ammattimaisesta työvoimasta.

Luku 4: Teemme tarvittavat rakenteelliset uudistukset freelancereiden työskentelyolosuhteiden parantamiseksi.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Pidämme tarpeellisena esitystä, että palkkatyön, yrittäjyyden ja muiden tulomuotojen yhteensovittamista helpotetaan. Sivu- ja päätoimisen yrittäjyyden käsitteet selkeytetään. Freelancertyön erityispiirteitten tunnistamista ja osaamista on vahvistettava työvoimahallinnon ohjeistuksissa, tulkinnoissa ja ratkaisukäytännöissä ja että ja tämä tarve huomioidaan myös toteutettaessa TE-palvelujen siirto kuntiin.

Luku 5: Tarjoamme kaikille suomalaisille tasavertaiset mahdollisuudet nauttia kulttuurista.

Mahdolliset huomionne lukuun ja sen toimenpide-esityksiin.

Kunnilla on tärkeä rooli kulttuurin alueellisen ja paikallisen tarjonnan mahdollistajana. Myös valtakunnallisilla toimijoilla on tärkeä rooli: esimerkiksi elokuvateatteritoiminnan tuki-instrumentit on keskitetty Suomen elokuvasäätiöön. On syytä kiinnittää huomiota myös valtakunnallisiin paikallisen toiminnan mahdollistajiin

Koistinen Tero
Suomen Filmikamari ry